

Asianumero: 244Dno-2022-62
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma LUONNOS
vaihepvm 5.10.2022

Vihiluoto korttelin 23005 asemakaavamuutos

Vihiluoto 113/ Vihiluoto 023

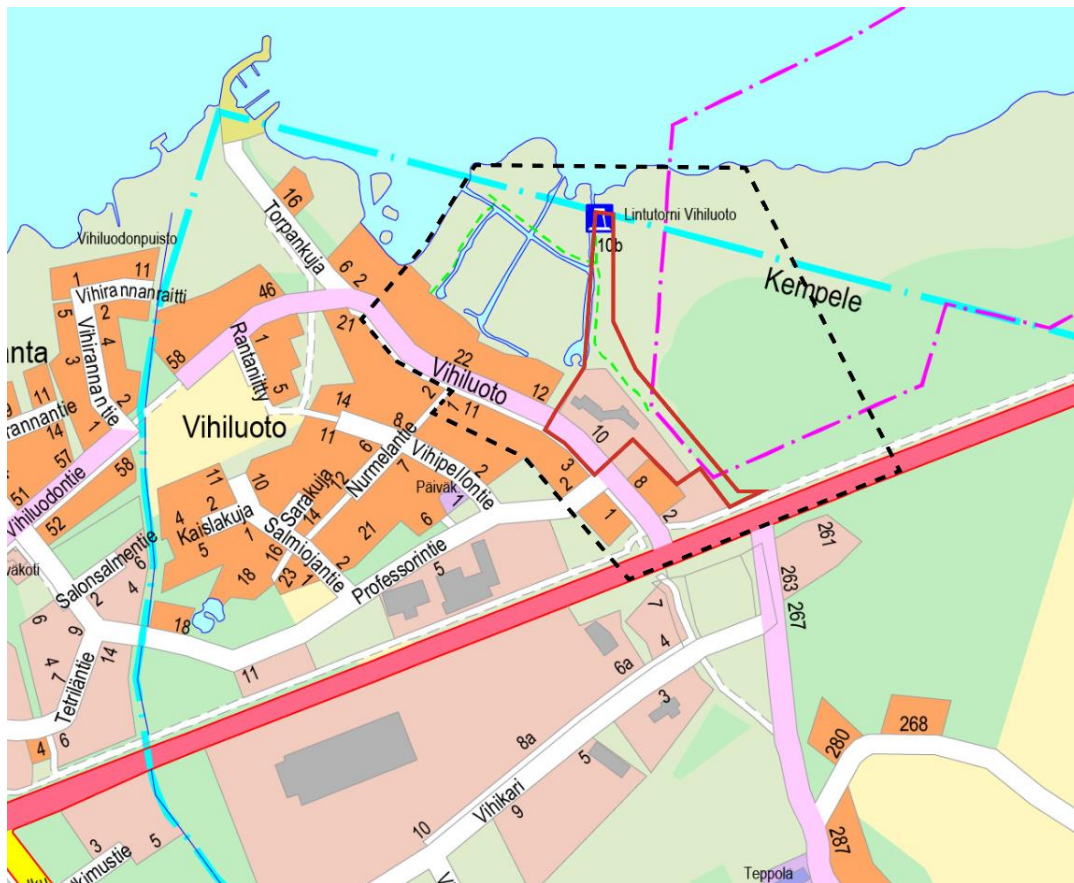
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) laatiminen perustuu vuoden 2000 alusta voimaantulleeseen maankäyttö- ja rakennuslakiin, jonka 63 § mukaan kaavoitustyön tulee sisältää kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavaprosessi saatetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla vireille ja osallisten tietoon ja suunnitelmaa voidaan tarkistaa ja päivittää kaavaprosessin aikana. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kuvataan tiivistetysti kaavahankkeen perustiedot, vuorovaikutusmenettelyt ja kaavaprosessin eteneminen sekä kaavaprosessin aikana tehtävät selvitykset ja vaikutusten arvioinnit.

1. Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Vihiluodon tilasto- ja pientilastoalueella (113/023). Asemakaavan muutos koskee korttelin 23005 tonttia 12 ja siihen liittyvää lähivirkistysaluetta ja katualuetta tarpeellisin osin. Alustava suunnittelualueen raja on noin 3,2 ha.

Suunnittelualueen vaikutusalueeseen sisältyvät kortteliin liittyvä katualue, Lentokentäntien-Vihiluodontien risteys, lähivirkistysalue reititeineen, Kempeleenlahden rannan luonnonsuojelualueet, sekä korttelin 23005 tonttiin liittyvät tai naapurina olevat tontit.

Alustava suunnittelualueen raja on punaisella yhtenäisellä viivalla ja kaavan vaikutusalue mustalla katkoviivalla.

2. Kaavoitusaloite

Kaavoitukseen on ryhdytty korttelin 23005 tontin 12 omistajan aloitteesta. Kaavoitus käynnistetään khallituksen 10.10.2022 §xxx päätöksellä.

3. Kaavan nimi, tavoite ja tarkoitus

Kaavahankkeen arkistonimi on *Vihiluoto, kortteli 23005*. Vihiluodon asemakaavamuutoksen tavoitteena on tutkia matkailua palvelevien rakennusten korttelialueen (RM) muuttamista asuinkerrostalorakentamiseen (AK) ja rakennusoikeuden kasvattamista nykyisestä 5362 k-m2:stä 7000–9000 k-m2:n. Lisäksi asemakaavanmuutoksessa selvitetään ja osoitetaan tontin kautta lähivirkistysalueelle kulkevat reitit ja niiden sijainti sekä ratkaistaan lähivirkistysalueen käyttöön liittyvän pysäköinnin määrä ja sijainti. Nykyisin reitille kuljetaan matkailua palvelevien rakennusten korttelialueen läpi sekä hyödynnetään ko. tontin pysäköintiä.

Ennen kaavahankkeen käynnistämistä RM-tontin lähiympäristön maanomistajilta on kysytty muutostarpeita ja odotuksia alueen käytöstä ja kehityksestä. Maanomistajakirjeet on lähetetty helmikuussa 2022. Asemakaavamuutosalueen rajausta tarkentunee hankkeen edetessä.

Asemakaavan tarkoituksena on tiivistää yhdyskuntarakennetta Vihiluodon työpaikka-alueen läheisyydessä sekä osoittaa lisää asumista intensiiviselle joukkoliikennevyöhykkeelle.

4. Suunnittelun lähtökohdat ja nykytilanne

Kunnan maankäyttöä ohjaavat lainsäädäntö sekä kunnan omat strategiat ja ohjelmat. Kunnan maankäytön ohjelmatyössä Vihiluoto on nähty laajentuvana työpaikka-alueena, eikä sitä ole tunnistettu kehitettävänä tai tiivistyvänä asuntoalueena. Vihiluodon palvelut tukeutuvat ensisijaisesti Oulun Kaakkurin ja Oulunsalon palveluihin. Kempeleen kuntakeskustaan suunnittelualueelta on jalan tai pyöräillen noin 6 km ja autolla noin 7 km. Kirkonkylän koululle on matkaa noin 4 km.

Ennen alueen asemakaavoitusta Vihiluodossa oli 18 asuinrakennusta sekä lisäksi loma-asumista. Ensimmäinen rakennuskaava sai lainvoiman vuonna 2000. Nyt asuinrakennuksia on noin 80, joista pääosa on omakotitaloja. Asukkaita Vihiluodossa on noin 250. Vihiluodon väestö on kasvanut 10 vuoden aikana noin 7 %:lla, mutta väestönkasvu on tasoittunut eikä kasvua enää juurikaan ole. Mikäli tavoitteen mukainen asemakaavamuutos toteutuu Vihiluodon asukasmäärä kasvaa noin 140–180 asukkaalla. Kaavamuutos edellyttää Vihiluotokadun ja Lentokentäntien risteysalueen herkkyystarkastelua.

Vihiluoto on merkittävä yritysalue ja siellä on noin 750 työpaikkaa. Kunnalla on myynnissä Vihiluodossa 5 rakentamatonta KTY-tonttia. Vihiluoto sijaitsee Lentokentätien varrella, joka on intensiivistä joukkoliikennealuetta.

Tiivistyvä maankäyttö edellyttää tarkempaa hulevesien hallintaa. Vihiluodossa ei ole hulevesien imeyttämiseen tai viivytämiseen tarkoitettuja järjestelmiä. Alueella on tarve korttelikohtaisille tai alueellisille viivytysjärjestelmille.

Suunnittelualue rajautuu Natura 2000-alueeseen, Kempeleenlahden rantaan, joka on arvokasta lintujen muutonaikaista levähdysaluetta. Kempeleenlahti on luokiteltu valtakunnallisesti

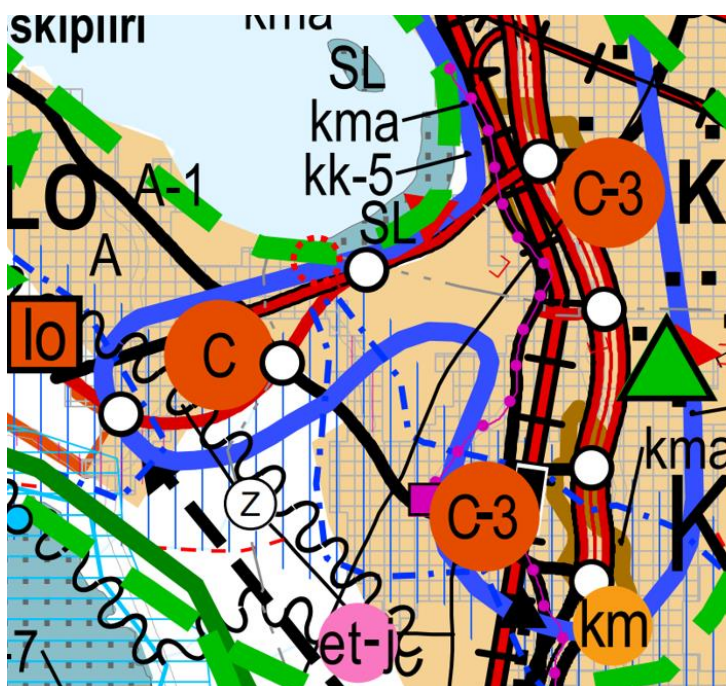

arvokkaaksi lintuvedeksi, joka on arvokas luontoharrastus- ja opetuskohde. Vihiluodon Kyläyhdistys ry on aktiivisesti kehittänyt ja toteuttanut retkeilyä ja luontoharrastusta tukevia toimintoja (polku, lintutorni, laavu) alueella. Luontopolulle kulku on tapahtunut nyt suunnittelualueena olevan RM-tontin kautta. Myös tontin pysäköintialuetta on hyödynnetty.

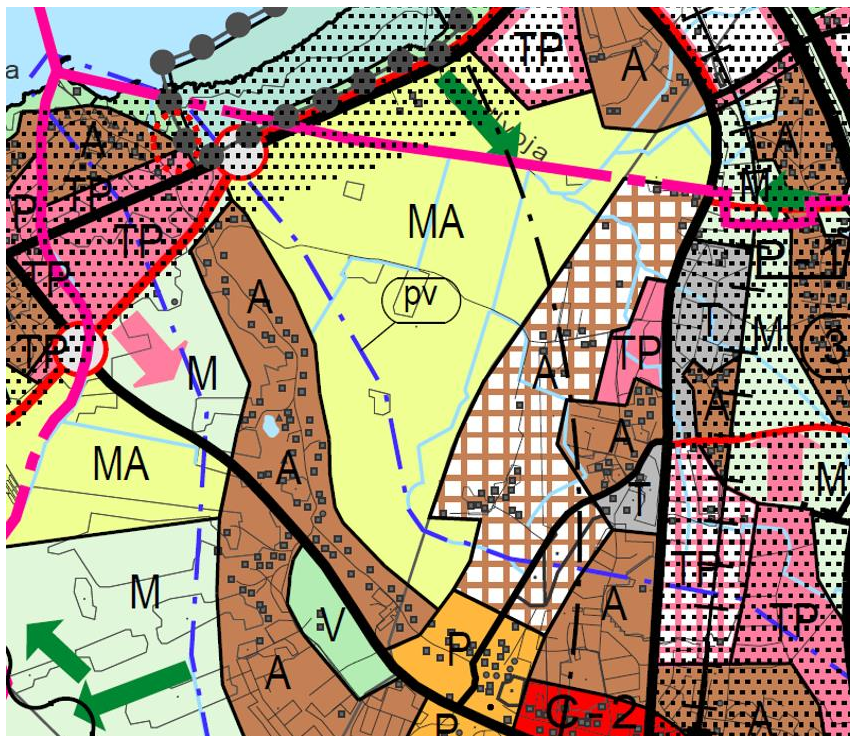
Vihiluoto on Kempeleenharjulla ja maankohoamisrannikolla. Suunnittelualueen maankäytössä on huomioitava myös hankkeen maisemavaikutukset arvokkaassa luonnonympäristössä sekä tulvariskit alavalla rannikolla.

Suunnittelutilanne

Alueen maankäyttöä ohjaavat Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavat 1.-3., Oulun seudun yleiskaava 2020 ja Kempeleen asemakaava. Oulun seudun MAL-sopimuskunnat ovat laatineet Oulun seudun kehityskuvan 2030 + seudun yhteisten tavoitteiden edistämiseksi.

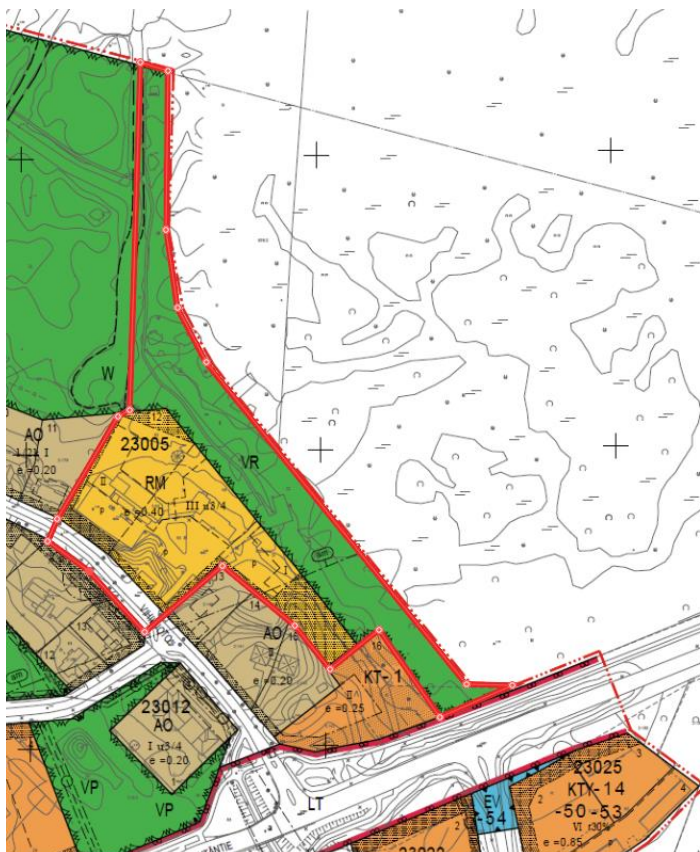
Maakuntakaavayhdistelmästä nähdään, että suunnittelualue sijaitsee taajamatoimintojen alueella Oulun seudun laatukäytävällä (kk-5). Kempeleenlahden ranta on osoitettu viheryhteystarvemerkinä, joka on osa kaupunkiseutuja yhdistävää ulkoilun tavoitteellista runkoreittiä. Suunnittelualue rajautuu Natura 2000-alueeseen ja luonnonsuojelualueeseen.

Oulun seudun yleiskaavan tavoitevuosi on 2020. Yleiskaavassa suunnittelualue sijaitsee TP- ja A-alueilla eli työpaikkojen ja asumisen alueilla, Oulun seudun laatuikäytävällä Natura 2000-alueella. Pohjavesialueen raja on päivitetty eikä se enää ulotu Lentokentätien pohjoispuolelle.

Oulun seudun kehityskuvassa 2030+ suunnittelualue sijaitsee seudun ydinvyöhykkeen kehittämisalueella, jota kehitetään mm. monipuolisena palvelujen, työpaikkojen ja asumisen alueena. Suunnittelualue sijaitsee Lentokentätien läheisyydessä, joka on joukkoliikenteen runkoyhteyksien ja palvelujen kehittämisaluetta ja joka on osa pyöräilyn pääreitiverkkoa. Yhtenä kehityskuvan kärkihankkeena on kestävän ja houkuttelevan yhdyskuntarakenteen edistäminen.

Ajantasa-asemakaavassa suunnittelualueen tontti on matkailua palvelevien rakennusten korttelialuetta (RM), jolle saa rakentaa I kerroksisen sekä III u $\frac{3}{4}$ kerroksisen rakennuksen, jossa suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla voidaan osoittaa kerrosalaan laskettavaksi tilaksi. Tontin rakennustehokkuus on 0,40. Pysäköintialueet on osoitettu rakennusalojen etualoille. Tontti sijaitsee osin ajoneuvoliikenteen melualueella (am). Suunnittelualueeseen sisältyy lähivirkistysaluetta (VR). Lähivirkistysalueelle on toteutettu ulkoilupolkuja ja muita rakenteita. RM-tontille on rakennettu hotellirakennus pysäköintialueineen ja lähivirkistysalueelle on toteutettu ulkoilureitistöä.

Maanomistusolot

Suunnittelualueen RM-tontti on yksityisen maanomistajan omistuksessa. VR-alue on Kempeleen jakokunnan omistuksessa. Katualue on Kempeleen kunnan omistuksessa. Alueen kaavoitus edellyttää maankäyttösopimusta.

5. Selvitykset ja sopimukset

Selvitykset

Selvitystyössä hyödynnetään mahdollisimman laajasti alueella tai sen välittömään läheisyyteen tehtyjä selvityksiä. Alla on lueteltu laadittuja selvityksiä sekä ohjelmia, jotka ohjaavat kaavan valmistelua:

- Kempele-sopimus
- Maankäytön kehityskuva 2050 (kvalt 1.6.2020)
- Kempeleen maapoliittinen ohjelma (kvalt 8.4.2019)

- Kempeleen asunto-ohjelma 2020–2025 (kvalt 1.9.2020)
- Kempeleen liikennepoliittinen ohjelma 2021–2026 (kvalt 7.6.2021)
- Kestävän liikkumisen suositukset (Sitowise 2020)
- Kempeleen hulevesien hallintasuunnitelma (Pöyry, päivitetty 2019)
- Kiinteistöjen hulevesiohje (Pöyry 2019)
- Rakennettavuusselvitys (Geobotnia Oy 1990)
- Mt 815 Lentokentäntien parantaminen välillä Pohjantie (vt4)-Hailuodontie (mt816) - hanke
- Kempeleen varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluverkkoselvitys (MDI 2022)

Kaavan valmistelun aikana laadittavia tai päivitettäviä suunnitelmia ja selvityksiä:

- Katu- ja hulevesienhallintasuunnitelmat
- Maisemavaikutusten arviointi
- Luonto- ja linnustoselvitys
- Rakennettavuusselvitys

Sopimukset

Kaavoituksen käynnistämiseksi ja hankkeen kehittämiseksi laaditaan aiesopimus elinvoimavaliokunnan ohjauksen mukaisesti. Kunnanhallitus hyväksyy sopimuksen **xx.xx.2022.**

Valiokuntakäsittelyt

Ennen kaavan vireilletuloa asiaa on valmistelu luottamushenkilöiden kanssa elinvoimavaliokunnassa kaksi kertaa. Valiokuntaohjaus on otettu huomioon kaavan käynnistämismenettelyssä.

Elinvoimavaliokunta (11.5.2021):

Elinvoimavaliokunta ohjasi, että lähdetäisiin toteuttamaan kaavahanketta ja selvitetäisiin ensin kaikki mukana olevat maanomistajat lähistöltä ennen kaavakorvaustason asettamista.

Elinvoimavaliokunta (12.4.2022):

Elinvoimavaliokunta ohjasi, että asemakaavamuutokseen ryhdyttäisiin ja kaavakorvausprosentti olisi 50 %. Nykyinen maanarvo RM-tontilla olisi 100 e/k-m² ja tavoiteltava maanarvo AK-tontilla olisi 180 e/k-m².

6. Osalliset

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 § mukaan kaavoitukseen osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Alueen ja lähiympäristön maanomistajat, asukkaat, yritykset ja yhdistykset
- Kempeleen kunnan valiokunnat
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Oulun kaupunki
- Oulun seudun ympäristötoimi

- Oulu-Koillismaan pelastuslaitos
- Kempeleen Vesihuolto Oy
- Oulun Seudun Sähkö Verkkopalvelut Oy
- Keskusosuuskunta Oulun Seudun Sähkö
- Puhelin- ja teleyhtiöt / Dna Palvelut Oy, Elisa ja TeliaSonera Finland Oyj
- Kempeleen-Oulunsalon luonnonsuojeluyhdistys ry
- Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry
- Kempeleen jakokunta
- Vihiluodon kyläyhdistys ry

7. Kaavatyön aikataulu ja osallistumisen järjestäminen sekä viranomaisyhteistyö

Ennen asemakaavoitukseen ryhtymistä Vihiluodon hotellialueen tulevaisuuden suunnitelmista on pidetty valtuustoseminaari ja asukastilaisuus 1.9.2020. Kaavoitusaloite hotellitontin muuttamisesta asuinrakentamiseen on jätetty syyskuussa 2021. Lisäksi maanomistajakyselyllä on selvitetty helmikuussa 2022 lähiympäristön maanomistajien kiinnostusta liittyä mukaan asemakaavamuutokseen.

Tässä kuvataan kaavatyön suunniteltu aikataulu ja osallistumismahdollisuudet kussakin kaavatyön vaiheessa. Keskeiset viranomaiset on lueteltu kohdassa 6. Osalliset.

Kaavavaihe	Suunnitteluprosessi	Osallistumismahdollisuus
Aloituvaihe	Kunnanhallitus päätti kaavan valmistelun aloittamisesta (10.10.2022 § xx) ja kaava kuulutetaan vireille lehdessä ja kunnan verkkosivuilla 26.10.2022. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan julkisesti nähtäville 30 pv ajaksi. 26.10.-25.11.2022	Osalliset saavat tiedon kaavoituksen käynnistymisestä ja voivat antaa palautetta OAS:sta.
Valmisteluvaihe	Asemakaavaluonnos ja siihen liittyvä selostus liitteineen asetetaan julkisesti nähtäville kesällä 2023 30 pv ajaksi. Tarvittaessa pidetään viranomaisneuvottelu tai työpalaveri.	Osallisilla on mahdollisuus antaa palautetta ja ilmaista mielipide kaavan valmisteluaineistosta. Osallisilla on mahdollisuus osallistua yleisötilaisuuteen kesällä 2023.
Ehdotusvaihe	Kunnanhallitus asettaa kaavaehdotuksen sekä siihen liittyvän selostuksen liitteineen julkisesti nähtäville xx pv ajaksi. Syys-talvella 2023	Osallisilla on mahdollisuus jättää muistutus kaavaehdotuksesta. (MRL 65 § ja MRA 27 §)
Hyväksymisvaihe	Kunnanhallitus vie kaavan kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi. Keväällä 2024.	Valitusmahdollisuus on 30 pv kuluessa Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen (MRL 188 §)

8. Vaikutusalue, vaikutusten selvittäminen ja arviointi

Vaikutusten arviointi on osa kaavaprosessia, selvitettävät vaikutukset määrittyvät tarkemmin kaavoituksen edetessä. Kuntalaisten ohella viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua niistä mielipiteensä.

Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n (6.3.2015/204) mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Kaavaa laadittaessaan tullaan arvioimaan kaavamuutoksen toteuttamisen maisema- ja ympäristövaikutukset, yhdyskuntataloudelliset, liikenteelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Vaikutuksia tarkastellaan siltä alueelta, jolla kaavalla arvioidaan olevan olennaisia vaikutuksia. Alustava vaikutusalue on esitetty kartalla katkoviivalla. Alla alustavaa vaikutusten arviointia, joka täydentyy kaavaselostukseen hankkeen edetessä.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Arvioidaan, miten kaava toteuttaa VAT-tavoitteita toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen sekä elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat.

Seudulliset vaikutukset

Arvioidaan kaavan vaikutukset seudun laatukäytävään, joukkoliikenteeseen ja yhdyskuntarakenteeseen.

Yhdyskunnalliset vaikutukset

Arvioidaan kaavan yhdyskuntarakenteelliset vaikutukset sekä sen vaikutukset asutokantaan, väestönkehitykseen ja palveluihin. Lisäksi arvioidaan kaavan vaikutukset olevaan katu- ja tieliikenneverkkoon sekä muut kunnallistekniikan infraan vaikuttavat tekijät mm. hulevesien hallinta.

- Kaavamuuotos tiivistää olevaa yhdyskuntarakennetta ja monipuolistaa Vihiluodon alueen asutokantaa. Kaavamuuotos lisää alueen väestömäärä ja mahdollisesti monipuolistaa alueen väestörakennetta. Kaavamuuotos lisää sekoittunutta yhdyskuntarakennetta, jossa asuminen ja työpaikat sijaitsevat lähellä toisiaan. Tämä voi lisätä kestävän arjen edellytyksiä.
- Kaavamuuotosalueella ei ole lähipalveluja. Palvelut haetaan pääosin Oulun Kaakkurista tai Oulunsalosta. Kuntakeskustaan on noin 7 km. Tämä ei osaltaan edistä kestävää arkiliikkkumista.
- Kaavamuuotosalue sijaitsee valmiin katuinfran piirissä. Toteutuessaan alueen kunnallistekniikan otetaan tehokkaaseen käyttöön ja lisää ajoneuvoliikennettä olevalle katu- ja tieliikenneverkolle. Kaavahankkeen edetessä on tarkasteltava hankkeen vaikutukset liikenneturvallisuuteen. Kaavamuuotos lisää tarvetta alueen hulevesien hallinnalle.

Vaikutukset talouteen ja elinkeinoin

Arvioidaan kaavan vaikutukset kunnan asutotuotantoon ja elinkeinoin.

- Asemakaavalla on vähäisiä taloudellisia vaikutuksia Kempeleen kunnalle. Maanomistaja vastaa kaavatyön kustannuksista sekä maksaa maanarvon nousuun sidottua maankäyttökorvausta Kempeleen maapoliittisen ohjelman mukaisesti. Kunta vastaa kunnallistekniikan kustannuksista yleisillä alueilla.
- Kaavamuuotoksella Vihiluodosta poistuu matkailuelinkeinoon liittyvä toiminta.

Vaikutukset luonnonympäristöön

Arvioidaan kaavan vaikutukset luonnonympäristöön ja eläimiin, vesistöihin ja pohjaveteen.

- Kaavamuuotosalueelle rajautuu lintuvesien suojeluohjelma-alue sekä Kempeleenrannan Natura 2000-alue. Kaavatyön edetessä arvioidaan kaavan vaikutukset oleviin luontoympäristön arvioihin.
- Kaavamuuotosalueen lähivirkistysalueelle on toteutettu virkistysreittejä ja -rakenteita. Kaavamuuotoksella parannetaan virkistysalueen saavutettavuutta osoittamalla yhteydet oleville reiteille.

- Kaavamuutosalue sijaitsee maankohoamisrannikolla. Kaavan vaikutuksia vesistöön arvioidaan kaavatyön edetessä. Kaavassa huomioidaan mahdollinen tulvariski.
- Kaavamuutosalue ei sijaitse pohjavesialueella ja sillä ei arvioida olevan vaikutuksia pohjaveteen.

Maisemavaikutukset

Arvioidaan kaavan toteuttamisen maisemavaikutukset.

- Kaavoitettava alue sijaitsee Oulun seudun laatukäytävällä, maankohoamisrannikolla sekä pientaloasumisen alueella. Kaavan vaikutuksia maisemaan tullaan arvioimaan mm. laatimalla havainnekuvia (maisemaistutus) sekä varjoanalyysijä.

9. Kaavan valmistelu ja ohjaus

Suunnittelutyössä hyödynnetään kaavakonsulttia. Työtä ohjaavat Kempeleen kunnan kaavoitus, ja valiokunnat. Kaavoitus laatii OAS:n ja vastaa kaavaprosessin läpiviemisestä kunnan toimielimissä. Konsultti vastaa suunnittelusta sekä asemakaavan ja selostuksen laatimisesta. Päätökset tekevät kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto.

10. Palaute OAS:sta

OAS on nähtävillä **26.10.-25.11.2022** välisen ajan. Lisäksi palautetta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta voi toimittaa Kempeleen kuntaan koko kaavoitusprosessin ajan.

11. Yhteystiedot ja lisätietoja

Kempeleen kunta, Tekniset palvelut / Kaavoitus

Kaava-aineisto löytyy kaavaprosessin ajan Kempeleen kunnan nettisivuilta www.kempele.fi > Asuminen ja ympäristö > Suunnitelmapankki > Asemakaavahankkeet > Vihiluoto korttelin 23005 asemakaavamuutos

Nähtävillä olo: www.kempele.fi/ajankohtaista/viralliset_kuulutukset

Käyntiosoite: Vihikari 10, 90440 Kempele.

Sähköposti: kirjaamo@kempele.fi tai Kempeleen postiosoite: PL 12, 90441 KEMPELE

Kaavoituksen yhteystiedot www.kempele.fi > Yhteystiedot tai Sähköposti: kaavoitus@kempele.fi

